

Ulga na złe długi

– wierzyciel

Ulga na złe długi to sposób na odzyskanie podatku należnego od dokonanej transakcji, za którą przedsiębiorca nie otrzymał zapłaty w określonym ustawowo terminie 90 dni, licząc od dnia upływu terminu płatności określonego na fakturze.

Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 89a ust. 1a ustawy o VAT, podatnik ma prawo do skorygowania podstawy opodatkowania oraz podatku należnego z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona.

Korekta w ramach ulgi na złe długi dotyczy też podstawy opodatkowania i kwoty podatku przypadającej na tę część wierzytelności, której nieściągalność została uprawdopodobniona. Dotyczy to sytuacji, w której dłużnik uregulował tylko część należności wynikającej z faktury.

Art. 89a

(...)

*1a. Nieściągalność wierzytelności uważa się za uprawdopodobnioną, w przypadku gdy wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie **w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności** określonego w umowie lub na fakturze.*

Okres ten liczymy nie od daty wystawienia faktury czy dokonania transakcji, ale od wyznaczonego na fakturze (lub określonego w umowie) terminu płatności.

Ulga na złe długi na nowych zasadach – od kiedy obowiązuje

Termin dokonania korekty VAT należnego dotyczy wszystkich wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona po dniu 31 grudnia 2018 r. Oznacza to, iż podatek VAT należny można skorygować po 90 dniach od upływu terminu płatności także w przypadku faktur wystawionych w poprzednim stanie prawnym - w tym tych, których termin płatności minął jeszcze w 2018 r.

W praktyce graniczną datą terminu płatności w omawianym wypadku jest 2 października 2018 r. Jeśli termin płatności minął dnia 3 października 2018 r. i później, termin uprawdopodobnienia nieściągalności wierzytelności wynosi 90 dni. Dla takich należności bowiem termin ten minął 1 stycznia 2019 r.

Ulga na złe długi

– dłużnik

Termin 90 dni dotyczy nie tylko wierzyciela korzystającego z ulgi na złe długi, ale też dłużnika, który musi skorygować VAT naliczony wynikający z faktury. Odpowiednie zmiany w tym zakresie zostały wprowadzone w art. 89b ust. 1-2 ustawy o VAT.

W przepisach tych w brzmieniu od 1 stycznia 2019 r. czytamy:

Art. 89b.

- 1. W przypadku nieuregulowania należności wynikającej z faktury dokumentującej dostawę towarów lub świadczenie usług na terytorium kraju w **terminie 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności** określonego w umowie lub na fakturze, dłużnik jest obowiązany do korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej z tej faktury, w rozliczeniu za okres, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze*

1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli dłużnik uregulował należność najpóźniej w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu terminu płatności tej należności.

1b. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również w przypadku, gdy dłużnik w ostatnim dniu miesiąca, w którym upływa 90 dzień od dnia upływu terminu płatności, jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji

2. W przypadku częściowego uregulowania należności w terminie 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze, korekta dotyczy podatku naliczonego przypadającego na nieuregulowaną część należności. Przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio.

Dłużnik ma obowiązek skorygować odliczoną kwotę podatku wynikającą z faktury. Korekty takiej dokonuje w rozliczeniu za okres, w którym upłynął 90. dzień od dnia upływu terminu płatności określonego na fakturze lub w umowie. W przypadku uregulowania części należności obowiązek korekty dotyczy tej części, która nie została uregulowana.

Powyższy obowiązek nie zachodzi, jeśli dłużnik ureguluje należność najpóźniej w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, w którym upłynął 90. dzień od dnia upływu terminu płatności. Podobnie w przypadku, gdy dłużnik w ostatnim dniu tego miesiąca jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, postępowania upadłościowego lub likwidacji.

Ulga na złe długi

- koronawirus nie chroni przed korektą VAT

Ustawy antykryzysowe nie złagodziły zasad rozliczania tzw. ulgi na złe długi w VAT.

Firma, która w ciągu 90 dni, licząc od umówionego terminu, nie zapłaci kontrahentowi za towary bądź usługi, powinna skorygować swoje rozliczenie.

Musi złożyć korektę deklaracji VAT i oddać fiskusowi odliczony wcześniej z nieopłaconych faktur podatek. Jeśli tego nie zrobi, urząd skarbowy może wymierzyć dodatkową sankcję. Jest to 30 proc. kwoty podatku wynikającego z nieuregulowanych faktur.

W czasie epidemii duże znaczenie mogą mieć też określone w ustawie o VAT kryteria ulgi.

– Wierzyciel z niej skorzysta, jeśli zarówno w dacie wykonania usługi/dostawy towarów, jak i w dniu poprzedzającym złożenie korekty deklaracji dłużnik nie jest w trakcie postępowania upadłościowego albo w likwidacji. Dodatkowo dłużnik musi być zarejestrowany jako podatnik VAT czynny także w dwóch wskazanych momentach.

- Dłużnik zyska. Z tarczy antykryzysowej wynika, że firma zalegająca kontrahentom z płatnościami nie odprowadzi wyższego podatku, nie musi bowiem zwiększać swojego dochodu, mimo upływu 90 dni od terminu płatności za nabyty towar bądź usługę.

Są jednak dodatkowe warunki.

- o Po pierwsze, obowiązek zwiększania dochodu nie dotknie przedsiębiorcy, który poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu Covid-19.
- o Po drugie, jego przychody muszą być niższe o przynajmniej 50 proc. w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku. Jeśli rozpoczął działalność w 2019 r., liczą się średnie przychody z całego roku.

Przedsiębiorco! - musisz się dobrze zastanowić, czy faktycznie poniosłeś te negatywne konsekwencje, a jeśli tak, to powinieneś solidnie je udokumentować. Nie wystarczą bowiem odczucia czy obawy o dalsze perspektywy, potrzebne są twarde dane i analizy. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnego stresu w przyszłości, kiedy zaczniesz się czas weryfikacji stosowanych masowo przez firmy mechanizmów wsparcia!

W przypadku braku informacji o niezapłaconych fakturach biuro ALL-EX nie ponosi odpowiedzialności za brak sporządzenia korekty należnych podatków!

Ulga na złe długi w podatkach dochodowych

– nowe regulacje od 2020 r.

Od stycznia 2020 r. wprowadzono odpowiednik vatowskiej ulgi na złe długi do podatków dochodowych. Zachowano 90-dniowy termin powstania obowiązku zwiększenia podstawy opodatkowania u dłużnika oraz uprawnienia do zmniejszenia podstawy opodatkowania u wierzyciela – identyczny ze znanym z VAT.

Warunki skorzystania z ulgi

Zastosowanie ulgi na złe długi w podatku dochodowym ma miejsce tylko wtedy, **gdy łącznie zostaną spełnione następujące warunki:**

1. wierzytelność została zaliczona do przychodów należnych;
2. zaliczona do przychodów należnych wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w terminie 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, jak również nie została uregulowana lub zbyta:
 1. do dnia terminu płatności zaliczki lub ryczałtu – w przypadku korzystania z ulgi na złe długi w podatku dochodowym na etapie obliczania zaliczek lub ryczałtu,
 2. do dnia złożenia zeznania podatkowego – w przypadku korzystania z ulgi na złe długi w podatku dochodowym w ramach zeznania rocznego;
3. dłużnik na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień korzystania z tej ulgi (tj. zapłaty zaliczki, ryczałtu lub złożenia zeznania podatkowego) nie znajdował się w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji;
4. od daty wystawienia faktury (rachunku) lub zawarcia umowy dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym została wystawiona faktura (rachunek) lub została zawarta umowa, a w przypadku gdy rok kalendarzowy, w którym wystawiono fakturę (rachunek), jest inny niż rok kalendarzowy, w którym zawarto umowę – gdy nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku kalendarzowego późniejszej z tych czynności;
5. transakcja handlowa zawarta została w ramach działalności wierzyciela oraz działalności dłużnika, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym na terytorium Polski.

W przypadku niespełnienia któregokolwiek z ww. warunków, sprzedawca nie będzie mógł zastosować ulgi na złe długi.

Moment ujęcia ulgi

Zastosowanie ulgi na złe długi w podatkach dochodowych jest możliwe w zaliczce na podatek dochodowy za okres, w którym upłynął termin 90. dni, licząc od terminu płatności wskazanego na fakturze, rachunku lub umowie.

Jednocześnie ulga jest wykazywana w zeznaniu rocznym składanym za rok, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, począwszy od pierwszego dnia następującego po tym terminie.